

Verslag van de lezing Wintergasten en Vogeltrek van 27 september, gegeven door Gert-Jan

Pieterse en Stef Strik

Twee maal per jaar voltrekt zich in vogelland een bijzonder fenomeen: de trek. In het najaar trekken veel vogels van noord naar zuid en in het voorjaar van zuid naar noord.

Wintergasten en klimaatverandering

Een wintergast is een vogel die in het winterhalfjaar noordelijk gelegen streken verlaat, om in ons land te overwinteren.

Het klimaat in Nederland verandert, we krijgen zachtere winters. Dit heeft gevolgen voor vogels. Verschillende vogels, zoals , Tjiftjaf en Zwartkop blijven tegenwoordig in grotere aantallen bij ons overwinteren en worden van trekvogel een jaarvogel / standvogel.

Echte wintergasten in Nederland zijn: Kleine zwaan, Wilde zwaan, Koperwiek en Kramsvogel ..

De vogeltrek

Het gebrek aan voedsel is de belangrijkste reden dat vogels in het najaar zuidwaarts trekken. De lange daglichtperiode in combinatie met veel voedsel is de belangrijkste reden van vogeltrek noordwaarts in het voorjaar.

De trek wordt bepaald door verschillende factoren zoals temperatuur en beschikbaarheid van voedsel. Samen met de kortere dagen, beïnvloedt dit het hormonale systeem waardoor vogels zich voorafgaand aan de trek opvetten. Een Boerenzwaluw bijvoorbeeld neemt in gewicht toe van 17 naar 22 gram..

Afhankelijk van het weer en de luchtdruk weten vogels door een interne barometer of ze wel of niet kunnen vertrekken. Vogels gebruiken verschillende manieren tijdens de trek om de juiste bestemming te bereiken: de zon, sterren en zicht op het landschap / kustlijn.

Ze leggen tijdens de trek soms grote afstanden af. Een Rosse grutto heeft een nieuw wereldrecord gevestigd door 12.854 kilometer aan een stuk door te vliegen van Alaska naar Nieuw- Zeeland.

Onderweg lopen de trekvogels gevaar door slecht weer, jacht, boortorens, windmolens, verstedelijking, luchtvaart en roofvogels.

Vogelbescherming richt zich met andere partners op bescherming van gebieden langs de trekroutes vanuit Nederland naar West- en Zuidelijk Afrika.